

Warszawa, dnia 23 czerwca 2020 r.

Poz. 556

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia 9 czerwca 2020 r.

**w sprawie włączenia kwalifikacji rynkowej „Prowadzenie mediacji sądowych i pozasądowych
w sprawach rodzinnych” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji**

Na podstawie art. 25 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 226) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia informacje o włączeniu kwalifikacji rynkowej „Prowadzenie mediacji sądowych i pozasądowych w sprawach rodzinnych” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Minister Sprawiedliwości: *Z. Ziobro*

Załącznik do obwieszczenia Ministra Sprawiedliwości
z dnia 9 czerwca 2020 r. (poz. 556)

INFORMACJE O WŁĄCZENIU KWALIFIKACJI RYNKOWEJ „PROWADZENIE MEDIACJI SĄDOWYCH I POZASĄDOWYCH W SPRAWACH RODZINNYCH” DO ZINTEGROWANEGO SYSTEMU KWALIFIKACJI

1. Nazwa kwalifikacji rynkowej

Prowadzenie mediacji sądowych i pozasądowych w sprawach rodzinnych

2. Nazwa dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji rynkowej

Certyfikat

3. Okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji rynkowej

10 lat

4. Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji przypisany do kwalifikacji rynkowej

6

5. Efekty uczenia się wymagane dla kwalifikacji rynkowej

Osoba posiadająca kwalifikację „Prowadzenie mediacji sądowych i pozasądowych w sprawach rodzinnych” jest gotowa do samodzielnego prowadzenia procesu mediacji rodzinnych. W swojej pracy współpracuje z sądem oraz innymi specjalistami, np. adwokatem, psychologiem. Działania podejmowane przez osobę posiadającą kwalifikację wspierają uzgadnianie ugody mediacyjnej w sytuacjach konfliktów rodzinnych, w tym dotyczących dzieci. Ponadto osoba posiadająca tę kwalifikację styka się w swojej pracy ze złożonymi i trudnymi do przewidzenia problemami dotyczącymi całego systemu rodzinnego. Wykonując swoje zadania, bierze pod uwagę wielość możliwych uwarunkowań zaistniałego problemu rodzinnego i konsekwencji związanych z uzgodnionymi rozwiązaniami. Wykorzystuje wiedzę z zakresu psychologii konfliktu, rodziny i dziecka. Posługując się tą wiedzą, włącza perspektywę dzieci do procesu mediacji. Pracuje zgodnie z metodyką prowadzenia mediacji i zasadami etyki zawodowej mediatora. Stosuje zaawansowane techniki komunikacyjne, w tym szereg technik budowania zrozumienia. Samodzielnie planuje i realizuje ścieżkę swojego rozwoju zawodowego. Jest świadoma konieczności uczestnictwa w procesie superwizji w celu zachowania najwyższych standardów pracy z klientami. Wykonywanie zadań zawodowych z zakresu tej kwalifikacji wiąże się z wysokim poziomem odpowiedzialności społecznej.

Zestaw 1. Zawieranie kontraktu mediacyjnego	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Pozyskuje informacje o stronach mediacji	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje kategorie informacji, które powinien pozyskać przed rozpoczęciem procesu mediacyjnego (np. zgoda stron, język (kompetencje werbalne), którym posługują się strony, tryb sesji, oczekiwania, nadzieje); – pozyskuje informacje o stronach mediacji i ich oczekiwaniach; – opisuje cele stron mediacji w oparciu o ich oczekiwania
Informuje o zakresie i zasadach mediacji	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje przebieg mediacji (np. rolę mediatora, etapy mediacji, czas); – opisuje zasady prowadzenia mediacji: dobrowolność, neutralność, poufność, bezstronność i akceptowalność stron; – opisuje warunki gotowości stron do podjęcia mediacji rodzinnych (np. umiejętność reprezentowania własnych interesów i potrzeb, gotowość do dzielenia się ważnymi informacjami w celu zawarcia porozumienia); – opisuje przyczyny, dla których zaburzenia psychiczne i emocjonalne mogą uniemożliwić prowadzenie mediacji; – opisuje przyczyny, dla których relacje przemocowe mogą uniemożliwić prowadzenie mediacji; – opisuje przyczyny, dla których uzależnienia mogą uniemożliwić prowadzenie mediacji rodzinnych; – opisuje rolę mediatora dbającego o dobro dziecka, tzw. „advokata dziecka”; – opisuje różnice między prowadzeniem mediacji rodzinnych a terapią rodzin; – stosuje metody i techniki określenia kierunku mediacji w sytuacji, gdy jeden z partnerów chce się rozstać, a drugi nie; – uzyskuje ostateczną zgodę stron na prowadzenie mediacji
Uzgadnia zasady finansowania mediacji	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje możliwe sposoby finansowania i organizacji procesu mediacji (np. sąd, płatność prywatna, możliwość dofinansowania mediacji przez jednostki pomocy i integracji społecznej lub NGO, warunki odwołania spotkania, zmiana terminu); – wymienia informacje o finansowaniu, które powinien podać stronom; – opisuje finansowanie przeprowadzonych mediacji

Zestaw 2. Prowadzenie mediacji	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Konstruuje agendę mediacji	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje metody umożliwiające każdej ze stron pokazanie swojej perspektywy i swojego rozumienia postrzegania problemu; – przedstawia perspektywę postrzegania problemu przez każdą stronę konfliktu; – podaje przykłady przeformułowania żądań lub zarzutów na tematy do mediacji; – przedstawia listę tematów do mediacji zaakceptowaną przez obie strony
Wspiera budowanie wzajemnego zrozumienia potrzeb u stron konfliktu	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje techniki docierania do potrzeb stron mediacji i innych osób, których konflikt dotyka (np. dzieci, nowych partnerów, dziadków); – opisuje rolę emocji i pracy z nimi w procesie mediacji; – stosuje techniki pracy z emocjami; – identyfikuje blokady w zawarciu porozumienia (np. poczucie krzywdy, diabelskie koło, szkodliwe przekonania) i opisuje mechanizmy ich działania
Stosuje techniki budowania zrozumienia w mediacjach	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje techniki budowania zrozumienia w trakcie prowadzenia mediacji (np. pytania cyrkularne, zamianę ról, podwojenie); – stosuje techniki budowania zrozumienia, uzasadnia wybór; – opisuje konsekwencje zastosowania wybranych technik
Stosuje techniki komunikacji interpersonalnej	<ul style="list-style-type: none"> – posługuje się poprawnie językiem polskim i stosuje techniki komunikacji interpersonalnej; – formułuje parafrazę; – formułuje klaryfikację; – formułuje podsumowanie; – formułuje przeformułowanie
Włącza perspektywę dzieci do procesu mediacji	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje potrzeby i reakcje dzieci w sytuacji rozstania rodziców; – opisuje modele opieki nad dzieckiem po rozstaniu rodziców; – stosuje techniki wprowadzania perspektywy dzieci do mediacji; – opisuje warunki bezpośredniego udziału dzieci w mediacjach; – pomaga wypracować sposób rozmowy z dzieckiem na temat rozstania rodziców
Wspiera kreowanie opcji rozwiązań	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje techniki wspierające kreowanie opcji rozwiązań przez strony mediacji; – stosuje techniki wspierające kreowanie opcji rozwiązań przez strony mediacji

Wspiera uzgadnianie rozwiązań	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje kryteria stosowane przy uzgadnianiu rozwiązań; – opisuje metody wspierające podejmowanie decyzji (np. analizę SWOT, mapę pola sił, słomiane głosowanie, próbne testowanie); – stosuje techniki wspierające podejmowanie decyzji; – weryfikuje przykładowe rozwiązania, które optymalnie zabezpieczają interesy dziecka
Wspiera konstruowanie ugody mediacyjnej	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje wybraną metodologię konstruowania celów (np. SMART); – opisuje sposoby oraz zasady przygotowania ugody mediacyjnej; – konstruuje zapisy ugody mediacyjnej; – prezentuje i omawia zapisy ugody mediacyjnej

Zestaw 3. Współpraca z innymi specjalistami i instytucjami	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Współpracuje z sądem	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje aktualne przepisy dotyczące mediacji rodzinnych i obowiązki mediatora względem sądu; – opisuje aktualne przepisy prawne dotyczące: rozvodu, alimentów, pieczy nad dzieckiem i kontaktów z nim, podziału majątku, sposobu wykonywania władzy rodzicielskiej; – sporządza protokół z mediacji zgodnie z przepisami kodeksu postępowania cywilnego i w razie skierowania przez sąd sprawy do mediacji składa protokół w sądzie rozpoznającym sprawę; – na podstawie projektu ugody ocenia możliwość zatwierdzenia przez sąd; – wskazuje, w jakich sprawach rodzinnych, co do jakich praw nie jest dopuszczalne zawarcie ugody; – wyjaśnia stronom konsekwencje wynikające z zawarcia ugody i jej ewentualnego niewykonania
Ocenia i uzasadnia konieczność współpracy z adwokatami, radcami prawnymi i notariuszami	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje sytuacje, w których należy skierować klientów do notariusza; – opisuje sytuacje, w których należy zaproponować klientom konsultacje z adwokatem bądź radcą prawnym; – opisuje sytuacje, w których adwokaci bądź radcowie prawni stron uczestniczą w procesie mediacji; – analizuje sytuację pod kątem potrzeby współpracy z notariuszem lub adwokatem / radcą prawnym; – opisuje warunki współpracy z adwokatami, radcami prawnymi bądź notariuszami w ramach mediacji

Ocenia i uzasadnia konieczność oraz warunki współpracy z psychologiem dziecięcym	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje najważniejsze potrzeby dziecka na różnych etapach rozwoju oraz charakteryzuje je w kontekście sytuacji rodzinnej; – opisuje sytuacje, w których należy zachęcić klientów do skorzystania z usług psychologa dziecięcego; – opisuje sytuacje, w których psycholog dziecięcy może uczestniczyć w procesie mediacji; – analizuje sytuację pod kątem potrzeby współpracy z psychologiem dziecięcym; – opisuje warunki współpracy z psychologiem dziecięcym w ramach mediacji
Opisuje specyfikę pracy w parze mediacyjnej	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje sytuacje, w których warto pracować z drugim mediatorem; – opisuje zasady prowadzenia mediacji w parze mediacyjnej

Zestaw 4. Planowanie samorozwoju i etyka zawodowa	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Przestrzega zasad etyki zawodu	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje przeprowadzone mediacje pod względem kwestii etycznych; – opisuje kodeks etyki zawodowej mediatora przyjęty przez Społeczną Radę ds. ADR przy Ministrze Sprawiedliwości; – opisuje sytuację w pracy mediatora, w której może zaistnieć dylemat etyczny; – proponuje rozwiązania tego dylematu i omawia ich konsekwencje
Tworzy ścieżkę samorozwoju w roli mediatora	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia sprawozdanie z samorozwoju w roku poprzedzającym przystąpienie do walidacji; – identyfikuje swoje mocne i słabe strony w zakresie prowadzenia mediacji rodzinnych; – wymienia działania redukujące swoje słabe strony w zakresie prowadzenia mediacji rodzinnych; – opisuje wnioski z dwóch sesji superwizji, w których uczestniczyła jako mediator

6. Wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację

<p>Metody</p> <p>Weryfikacja efektów uczenia się składa się z dwóch części.</p> <p>W części pierwszej obejmującej weryfikację efektów uczenia się z zestawów 1, 2 i 3 stosuje się wyłącznie metodę testu teoretycznego. Warunkiem przystąpienia do drugiej części weryfikacji jest zaliczenie części pierwszej.</p>
--

W drugiej części stosuje się metodę analizy dowodów i deklaracji uzupełnioną rozmową z komisją w celu przedstawienia i omówienia stadium przypadku. Możliwe jest uzupełnienie tych metod obserwacją w warunkach symulowanych. Część druga weryfikacji obejmuje wszystkie zestawy efektów uczenia się. W ramach analizy dowodów i deklaracji dowodem muszą być 4 protokoły oraz 4 studia przypadku z prowadzenia mediacji rodzinnych, w tym przynajmniej 2 studia ze spisana ugodą mediacyjną i przynajmniej 2, w ramach których odbyły się minimum 3 spotkania wspólne stron z przeprowadzonych mediacji rodzinnych z ostatnich 3 lat przed przystąpieniem do walidacji. Dokumenty powinny być zanonimizowane lub pseudonimizowane. Kolejnym dowodem musi być sprawozdanie z samorozwoju w roku poprzedzającym przystąpienie do walidacji.

Zasoby kadrowe

Weryfikację efektów uczenia się dla kwalifikacji przeprowadza trzyosobowa komisja.

Każdy z członków komisji walidacyjnej musi spełniać następujące wymogi:

- posiadać wykształcenie wyższe magisterskie;
- posiadać ukończone studia lub szkolenie z zakresu mediacji rodzinnych (min. 80 godzin);
- stosować zasady etyki zawodowej mediatora;
- znać i stosować aktualnie obowiązujące regulacje prawne w zakresie mediacji;
- znać i stosować standardy prowadzenia mediacji i postępowania mediatora opracowane przez Społeczną Radę ds. Alternatywnych Metod Rozwiązywania Sporów i Konfliktów przy Ministrze Sprawiedliwości;
- posiadać pełną zdolność do czynności prawnych i pełnię praw publicznych;
- stosować kryteria weryfikacji przypisane do efektów uczenia się dla opisywanej kwalifikacji oraz kryteria oceny formalnej i merytorycznej dowodów na posiadanie efektów uczenia się właściwych dla opisywanej kwalifikacji;
- stosować zasady prowadzenia weryfikacji, a także różne metody weryfikacji efektów uczenia się, zgodnie z celami walidacji i zasadami Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji;
- posiadać min. 8-letnie doświadczenie w pracy mediatora rodzinnego (oświadczenie), przeprowadzić min. 150 mediacji (oświadczenie);
- posiadać doświadczenie w prowadzeniu szkoleń przygotowujących do roli mediatora rodzinnego (min. 5 udokumentowanych referencjami lub umowami przeprowadzonych szkoleń, co najmniej 40-godzinnych).

Sposób organizacji walidacji oraz warunki organizacyjne i materialne.

Podczas walidacji instytucja certyfikująca ma obowiązek zapewnić warunki do przeprowadzenia walidacji.

Warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji:

- osoba przystępująca do walidacji musi posiadać kwalifikację pełną na poziomie 6 PRK (studia wyższe: licencjat, inżynier), zgodnie z art. 8 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 226), przedstawia 4 protokoły oraz 4 studia przypadku z przeprowadzonych mediacji rodzinnych, w tym przynajmniej 2 studia ze spisana ugodą mediacyjną i przynajmniej 2, w ramach których

odbyły się minimum 3 spotkania wspólne stron z przeprowadzonych przez siebie mediacji rodzinnych z ostatnich 3 lat przed przystąpieniem do walidacji. Dokumenty powinny być zanonimizowane lub pseudonimizowane;

- przedstawienie sprawozdania z samorozwoju w roku poprzedzającym przystąpienie do walidacji.

7. Termin dokonywania przeglądu kwalifikacji

Nie rzadziej niż raz na 10 lat